

Frater fui draconum, & socius struthionum.
Job. 2.

Hieremias propheta erat cum populis, qui remanserant in Judæa post destructionem Hierusalem, qui pro ipsis orabat, & ipsis voluntatem Domini monstrabat. Illi vero dicebant: Mendacium tu loqueris, non te misit Dominus, sed Baruch incitabat te adversus nos, ut tradat nos in manus Chaldæorum. *Jer. 43.*

Dixit Dominus Ezechiel: Tu fili hominis, ne timeas eos, quoniam increduli, & subversores sunt tecum, & cum scorpionibus habitas. *Ezech. 2.*

Daniel, Ananias, Azarias, Misael habitaverunt cum Chaldæis idololatris, qui eos ad idololatriam inducere, & a cultu veri Dei retrahere laboraverunt. *Daniel 3, 6. & 14.*

Sufanna fuit castissima in Babylone, ubi senes presbyteri erant impudici, & iudices iniqui. *Dan. 13.*

Videbatur tempore Antiochi Epiphaniis, quod Judæi erant ad ritum gentium translati, sed inventi sunt Mathathias, & filii ejus, Eleazarus, & multi alii, in lege Dei valde stabiles & firmi. *2. Mach. 3.*

Commendans Dominus fidem & devotionem Centurionis de Capharnaum dixit: Quod non invenerat tantam fidem in Israel. *Matth. 13.*

Nicodemus princeps Judæorum venit ad Jesum nocte & plane confessus est. Rabbi, scimus quia a Deo venisti magister. *Joan. 3.*

Po.

Postea crucifixo Domino, venit ad sepeliendum cum portans 100. libras unguenti pretiosi. *Joan. 20.*

Joseph nobilis decurio ab Arimathia discipulus erat Jesu, occultus autem propter metum Judæorum, depositus tamen metu, audacter intravit ad Pilatum, & devotam petitionem fecit, petens corpus Jesu ab indevoto tyranno. *Marc. 15.*

Honorabilis Doctor Gamaliel legis erat Pharisæus, & dedit bonum & nobile consilium pro apostolis, participibus sacerdotum. *Act. 5.*

Vir quidam erat in Cæsarea, nomine Cornelius, religiosus & timens Deum cum omni domo sua, faciens elemosynas plebi & deprecans Dominum semper. *Act. 10.*

C.

Castitas.

Quamdiu primi parentes in Paradiso fuerant, virgines extiterunt, sed ipsis ejectis dicitur. Adam cognovit Evam uxorem suam.

Gen. 4.

Cum Sichem violasset Dinam filiam Jacob, fratres ejus irati sunt valde, eo quod sedam rem operatus esset in Israel, & violatorem & patrem ejus, & eorum populum occiderunt. *Gen. 34.*

Nota

Nota quod hoc fuit ante legem
Virginitatis { scriptam sub lege naturæ, quan-
commenda- { tum ergo sub lege gratiæ virgini-
tio. { tas honorari debet, & stuprum
 { puniri?

Quamvis Joseph esset servus emptitius & elegantis formæ juvenis, sine uxore: tamen sollicitatus a Domina sua reculavit stuprum, & maluit offendere eam & in carcerem trudi, quam perdere castitatem. *Gen. 39.*

Judas qui castus non erat, detestatus est fornicationem Thamar. *Gen. 38.*

Post debellationem Madianitarum factam per Phinees & alios pugnatores, jussit Moyses mulieres corruptas jugulari, & virgines reservari. *Num. 31.*

Mundi esse debebant, maxime a mulieribus, qui panes sacerdotales comedebant. *1. Reg. 21.*

Quando mulier Sunamitis hospita Elisæi volebat ei loqui, mittebat ad eam Elisæus puerum suum, quasi vitans colloquia mulierum. *4. Reg. 4.*

Sara in oratione dicebat: Tu scis, Domine, quia nunquam concupivi virum, & mundam servavi animam meam ab omni concupiscentia. *Tob. 3.*

Mortuo viro suo Judith alium nescivit, & semper castitatem amavit. Sed nota, quid faciebat, quia cum puellis suis clausa manebat, vel morabatur, & habens cilicium super lumbos suos; jejunabat omnibus diebus vitæ suæ, præ-

præter sabbata & neomenias & festa domus Israel. *Judith. 8.*

Sulanna graviter pulsata fuit ab illis senibus, sed lux castitati nec famam nec vitam præponendam esse putavit. *Dan. 13.*

Ad hæc nullus de sola castitate confidat, secundum id, quod de virginibus evangelicis fuerunt tot faræ, quot prudentes. *Matth. 25.*

Beata virgo ab angelo venerabiliter salutata non est oblita voti & positæ castitatis, licet angelus promitteret ei, quod ex ea filius altissimi nasceretur. *Luc. 1.*

Per hoc quod Salvator dixit: Quia in illo sæculo neque nubent, neque nubentur, quia virgines illi vitæ beatæ specialiter appropinquant. *Matth. 22.*

Castitatis argumentum fuit in beato Stephano, quia ipse ab Apostolis fuit deputatus ad ministerium vel custodiam mulierum. *Act. 6.*

Choreæ.

Filii Israel ducentes choreas Deum gravissime offendunt, & terribilem pœnam sibi attrahunt. *Exod. 32, v. 6. 28.*

Filii Benjamin rapiunt virgines ducentes choreas in solemnitate Domini. *Judith. 21, 21.*

Sara uxor Tobie junioris nunquam cum ludentibus miscuit se, neque eorum, qui in levitate ambulant, particeps fuit. *Tob. 3, 17.*

Dina sola ex curiositate egressa e domo paterna, virginitatem perdit. *Gen. 34, 1. Sc.*

Mina.

Minatur Deus filiā Jerusalem: pro eo, quod plausisti manu, & percussisti pede, & gavisus es ex toto affectu: ideoce ecce ego extendam manum meam super te &c. *Ezech.* 25, 6.

Salus filiā Herodis caput & vitam abstulit Joanni Baptistā. *Matth.* 14, 6.

Notat S. Chrysoſtomus, quod in nuptiis Abraham, Isaac, Jacob, & aliorum Sanctorum nulla mentio unquam fiat de choreis, sed tantum de laude Dei, gratiarum actione, & læticia spirituali. *Matth.* 14, 6.

Compassio erga proximum.

Audiens Abraham captum esse Loth nepotem suum, celeriter & viriliter succurrit ei. *Gen.* 14.

Ruben & Judas resistebant cæteris fratribus volentibus occidere Joseph, quamvis non reduxerint eum ad patrem, tamen minus male actum est ei. *Gen.* 37.

Gedeon compatiens sociis fugatis, petivit panes pro eis. *Judic.* 8.

Licet filii Benjamin filios Israel gravissime offenderent, propter illorum tamen excidium omnes elevata voce, ululatu magno flevērunt. *Judic.* 21.

Lugebat Samuel Saul, licet sciret eum a Deo proſectum. *1. Reg.* 15.

Compatiens David lassis sociis, quia ad bellum ire non poterant, conſtituit, quod æqua pars

pars esset descendens ad prælium, & remanentis ad sarcinas. *1. Reg.* 30.

Doluit David de occisione Absalon, licet ille multum offenderet eum. Sed sciebat David eum in anima fuisse damnatum. *2. Reg.* 18.

Elias benigne accepit verbum mulieris satis durum, & pro filio ejus mortuo, dolori illius compatiens, efficaciter oravit. *3. Reg.* 17.

Cum Jezabel occidisset prophetas Domini, Abdias abscondit eum ex eis, & pavit eos diebus multis. *3. Reg.* 18.

Pie compatiens fuit Elifæus viduā debitis obligata, & augmentavit ei modicum olei, quod habebat. *4. Reg.* 4.

Non solum pro præsentibus malis compatiendum est proximo, sed etiam futuris. Unde Elifæus videns Azahel, qui mala facturus erat filiis Israel, cepit flere. *4. Reg.* 8.

Cum cepissent filii Israel de viris Juda ducenta millia mulierum & puerorum, pepercissent eis, & vestitos atque refectos ad propria remiserunt. *1. Paral.* 23.

Audiens Neemias miserabilem statum civitatis Hierusalem, flevit diebus multis, & tandem consilium adhibuit, & auxilium opportunum. *2. Eſd.* 1, 2.

Cum regnaret Sennacherib, & filios Israel exosos haberet, Tobias pergebat quotidie per omnem cognationem suam & consolabatur eos, efurientes alebat, nudis vestimenta præbebat, & mortuis atque occisis sepulturam sollicitus exhibebat. *Tob.* 1, 2.

Magnam compassionem beatus Job habebat ad proximos, qui dicebat: Auris audiens beatificabit me, eo quod liberalissimam pauperem, vociferantem, & pupillum, cui non erat adiutor, benedictio pupilli super me veniebat, & cor viduæ consolatus sum. *Job. 29.*

Nunciata reginæ Esther sententia crudeli contra populum suum lata, non aliter sumpsit negotium, quam si fuisset una de populo, licet esset secuta de tali sententia tanquam sponsa regis dilecta. *Esth. 7.*

Audientes tres amici Job omne malum quod accidisset ei, venerunt ut consolarentur eum. Sed cum non intelligerent causam suæ afflictionis, fuerunt ei postea onerosi. *Job. 2.*

Non solum iustis in afflictione positus compatendum est, sed etiam peccatoribus & iniustis. Unde dicebat Isaias: Propter destructionem Babylonis, repleti sunt lumbi mei dolore, angustia possedit me, sicut angustia parturientis. *Isa. 21.*

Videns in spiritu idem calamitatem superenturam populo suo dicebat: Recedite, amare stambo. Nolite incumbere, ut consolemini me super vastitate filiarum populi mei. *Isa. 22.*

Dolens Abdemelech æthiops, quod Jeremias propheta missus erat in lacum leonum, in quo non erat aqua sed lutum, procuravit apud regem, ut extraheret illum. *Jer. 38.*

Cum scripisset Baruch verba comminationis ex ore Jeremiæ, dixit: Vae mihi misero, quoniam addidit Dominus dolorem dolori meo.

Et

Et tamen dicebat populus, quod Baruch incitaret Jeremiam adversus eos, ut traderentur in manus Chaldæorum. *Jer. 43. 45.*

Cum revelasset Dominus Ezechieli peccata, quæ populus Israel faciebat, & penas, quas passurus erat, fuit amaricatus, tristis, & gemebundus. *Ezech. 3. 9.*

Rex Darius sciens Danielem positum in lacum leonum, præ dolore dormivit incenatus, cibique non fuit allatus coram eo, insuper & somnus recessit ab eo. *Dan. 6.*

Magnum dolorem habuit Onias sacerdos, quando vidit templum per Heliodorum debere spoliari, & deposita viduarum & pupillorum auferri. *2. Mach. 3.*

Antiochus rex nobilis, licet specialiter esset malus, tamen audiens Oniam summum sacerdotem inique fuisse occisum, flexus ad misericordiam, lachrymas fudit. *2. Mach. 4.*

Accedentes discipuli ad Dominum, rogabant eum pro muliere Chananæa dicentes: Dimitte eam, quia clamat post nos. *Matth. 15.*

Contra nolentes compati proximo, & ex corde remittere, inducit Dominus parabolam de servo nequam, cui mille talenta fuerunt remissa, & noluit dimittere conseruo suo centum denarios. *Matth. 18.*

Ad hoc, quod nemo libenter compatiatur proximo & miseratur ipsius, multum facit, quod specialiter fiet disputatio de operibus misericordiarum in iudicio. *Matth. 25.*

i Hanapi Exempla.

F

Cū

Cum vidisset Dominus flentem viduam, cujus filius efferebatur defunctus, misericordia motus super eam, dixit: Noli flere, & mortuum illius filium suscitavit. *Luc. 7.*

Miseratus est Dominus turbæ indigenti, quia pedetris secuta eum fuerat in deserto. *Matth. 14. Marci 8.*

Samaritanus ille super sauciato misericordia motus, alligavit vulnera ejus, infundens oleum & vinum, & curam illius egit, & pabulum fecit haberi. *Luc. 10.*

Videns Dominus civitatem Jerusalem, & considerans mala, quæ futura erant postmodum, & passura, fleuit super eam, dicens: Si cognovisses & tu &c. *Luc. 19.*

Ut vidit Jesus Mariam plorantem, & Judæos qui venerant cum ea plorantes, infremuit spiritu, & turbavit seipsum, & lachrymatus est. *Joan. 11.*

Etiam pendens Salvator in cruce curam habuit matris, quam sciebat in anima crucifigi. Mulier, dixit, ecce filius tuus, ostenso Joanne. *Joan. 9.*

Cum venisset Petrus in Joppen, vidit flentes viduas pro morte Thabithæ, quæ faciebat eis tunicas & vestes, & ponens genua sua oravit: & cum vocasset eam, sanctis & viduis assignavit vivam. *Act. 9.*

Paulus, cum esset Athenis, incitabatur spiritu ejus, in eo quod ipse videbat idololatriæ deditam civitatem. *Act. 17.*

Bar.

Barbari non modicam præstabant humanitatem Paulo & sociis ejus. Accensa enim ei pyra resciebant omnes propter imbrem, qui imminebat, & frigus: ipsi vero ejus bene indigebant, qui de navi contracta evaserant tempore hyemali, & quosdam oportuit natare, alii vero super tabulas fuerunt asportati. *Act. 27, 28.*

Cum tanta spiritus anxietate compatiebatur Paulus fratribus, & cognatis suis percuntibus, quod ipse dicebat: Tristitia est mihi magna, & continuus dolor cordi meo. Optabam enim ego ipse anathema esse a Christo pro fratribus meis, qui sunt cognati secundum carnem. *Rom. 9.*

Et Galatis: Filioli mei, quos iterum parturio. *Galat. 4.*

Confessio Peccatorum.

Monebat Dominus Adam post peccatum cognoscere culpam suam, sed ille eam quodammodo retorfit in Deum & mulierem, & mulier in serpentem. Unde ait: Mulier, quam dedisti mihi sociam &c. Et post: Serpens decepit me. *Gen. 3.*

Cain recognovit peccatum, dicens: Major est iniquitas mea, quam ut veniam merear. *Gen. 4.*

Item Pharaö dixit: Peccavi in Dominum & in vos. Et: peccavi etiam nunc, Dominus justus, & ego & populus meus impii. *Exod. 9.*

Saul ait: Peccavi, apparet, quod stulte egerim & ignoraverim multa nimis. 1. *Reg.* 26.

Item Judas: Peccavi tradens sanguinem justum. Nullus tamen ex illis veniam consecutus est, quia non recto corde dixerunt. *Matth.* 27.

Simile dixit David corde humili, & audire meruit, Dominus transulit peccatum tuum. 2. *Reg.* 12.

Afflicti filii Israel per ignitos serpentes, venerunt ad Moysen, atque dixerunt: Peccavimus, quoniam locuti sumus contra Dominum, & contra te. *Num.* 23.

Vehementer oppressi filii Israel a Philistæis & filiis Ammon, dixerunt ad Dominum: Peccavimus, redde tu nobis, quicquid tibi placet, tantum nunc libera nos. *Jud.* 10.

Reprehensus David a Nathan propheta super excessum, quem commiserat in Uriam & uxorem ejus, peccatum suum humiliter recognovit. 2. *Reg.* 12.

Humiliter recognovit peccatum suum David, quando fecerat populum numerari, ita quod etiam obtulit se percutiendum loco populi innocentis. 2. *Reg.* 24.

Dixit Neemias: Confiteor pro peccatis filiorum Israel, quibus peccaverunt tibi, & ego, & domus patris mei peccavimus, vanitate seducti sumus. 2. *Esd.* 1.

Quamvis Tobias ab infantia Deum timeat, & mandata ejus custodierit, tamen dicebat, humiliter recognoscens: Non egimus secundum præ-

præcepta tua, & non ambulavimus sinceriter coram te. *Tob.* 3.

Tres focii Danielis, qui ita sancte inter Chaldaeos vixerunt & pro quibus Deus tantum miraculum faciebat in fornace, nequaquam contra Dominum murmurabant, quasi injuste talia paterentur, sed dicebat Azarias: Peccavimus, inique egimus. *Dan.* 3.

Orans Deum Daniel, confitebatur peccata sua & populi, dicens: Peccavimus, iniquitatem fecimus, impie egimus &c. *Dan.* 9.

Sextus illorum septem fratrum mori incipiens, ait: Nos enim propter nosmetipsos hæc patimur, quia peccavimus in Deum nostrum. 2. *Mach.* 7.

Veniebat ad Ioannem Baptistam omnis Judæa & omnis regio trans Jordancem, confitentes peccata sua &c. *Matth.* 3.

Prædicante Paulo per Asiam, multi credentium veniebant confitentes & annunciantes actus suos. *Act.* 19.

Confidentia & Magnanimitas.

Moyses stetit coram Pharaone multoties & confidenter arguebat eum. *Exod.* 5.

Confidenter, licet reverenter, arguit Nathan propheta David, post adulterium & homicidium ab illo commissum. 2. *Reg.* 12.

Dixit Elias ad Achab: Non ego turbavi domum Israel, sed tu & domus patris tui, qui

dereliquisti mandata Domini. Et post hæc fecit prophetas quadringentos occidi. 3. *Reg.* 18.

Item postea dixit Ochoziæ regi Israel: De lectulo, super quem ascendisti, non descendes. 4. *Reg.* 1.

Achab rex Israel dixit Eliæ: Num invenisti me inimicum tibi? Qui ait, inveni, eo quod venundatus sis, ut faceres malum in conspectu Domini. 3. *Reg.* 21.

Elifæus mira libertate dixit ad Joram regem Israel, exercitu circumstante: Quid mihi & tibi est? Vade ad prophetas patris tui. 4. *Reg.* 3.

Fuit Dominus cum Josaphat, quia ambulavit in viis David patris sui. Sequitur: Cumque assumplisset cor ejus audaciam, per vias Domini, &c. 2. *Paral.* 17.

Spiritus Domini induit Zachariam, filium Jojadæ, & stetit in conspectu populi dicens: Quare transgredimini præceptum Domini? Quod vobis non proderit. 2. *Paral.* 24.

Ezechias confortavit bellatores suos, dicens: Nolite timere regem Assyriorum, & universam multitudinem, quæ eum eo est. Plures enim nobiscum sunt, quam cum illo. 2. *Paral.* 31.

Sanaballat & cæteri inimici, dolentes de ædificatione muri Jerusalem, nisi sunt, ut possent resistere & terrere Neemiam variis modis, sed non poterant. 2. *Esd.* 4.

Miræ animi magnitudinis fuit Judith, quæ inermis ivit ad tentorium Holofernis, & cum ibi occidit. *Judith.* 10. & 13.

Mardo-

Mardocheus magnanimitè renuit adorare Aman superbissimum, licet sciret regem hoc præcepisse. Idem etiam cum magna severitate & libertate loquebatur regi: Ne putes, quod animam tuam liberes, quia in domo regis es: si enim nunc silueris, per aliam occasionem liberabuntur Judæi, & tu & domus patris tui peribitis. *Esth.* 4. 5.

Ananias & socii ejus confidenter Nabuchodonosor regi dixerunt? Deus noster, quem colimus, potest nos eripere &c. *Dan.* 3.

Similiter Daniel, qui de edicto regis Darii non curavit, sed Dominum suum more consueti oravit. *Dan.* 6.

Mathathias & filii ejus magnanimitè rebelarunt, & restiterunt regi Antiocho. 1. *Mach.* 2. Eleazar filius Saura cucurrit audacter ad elephantem, ubi credebatur esse regem, & supposuit se ei &c. 1. *Mach.* 6.

Signum magnanimitatis dedit Timotheus exercitui suo de Juda Machabæo, si transiret fluvium ad hostes audacter, & sic fecit Judas, & magnam habuit victoriam. 1. *Mach.* 5.

Cum dicerent socii Judæ ad eum, ut liberarent animas suas, quia hostes erant multi, & ipsi pauci: Respondit Judas: Absit rem istam facere, & si appropinquavit tempus nostrum, moriamur in virtute, & non inferamus crimen gloriæ nostræ. 1. *Mach.* 9.

Videntes socii Judæ Machabæi exercitum venientem, dixerunt: Quomodo poterimus pauci pugnare ad multitudinem tantam, & tam fortem?

F 4

mihî; quia vincula & tribulationes me manent in Ierusalem, sed nihil, inquam, horum ve-reor, nec facio animam meam pretiosiorē quam me &c. *Act. 20.*

Coram illis iudicibus, quos habuit Paulus, miram magnanimitatem ostendit, videlicet eorū Anania principe sacerdotum, Felice, & Festo, a quo manifeste gravatus, Cæsarem appellavit. *Act. 23, 24. Et 25.*

In tot & tantis periculis constitutus Paulus, semper fuit intrepidus & securus, & hoc præcipue apparuit in tempestate, quam passa est navis sua. *Act. 27.*

De ipso beato Paulo dicit Augustinus: Illud opportunum (inquit) & fortissimum virum, qui in suis infirmitatibus gloriatur, qui plus suis omnibus condiscipulis laborabat. Illum, inquam, virum beatum Paulum Athletam Christi, doctum ab illo, victum de illo, crucifixum cum illo, gloriosum in illo, in theatro hujus mundi, cui spectaculum factus est, & angelis & hominibus, legitime magno agone certantem, oculo fidei libentissime spectamus gaudere cum gaudentibus, flere cum flentibus, foris habentem pugnas, intus timores, cupientem dissolvi & esse cum Christo. *Augustinus lib. 14. De civitate Dei, cap. 9.*

Confscientia mala & bona.

Primi parentes post commissum peccatum a mala conscientia agitati timent, fugiunt, abscondunt se. *Gen. 3.*

Cain

Cain timorem a mala conscientia causatum satis prodit tum per verba illa: omnis, qui invenerit me, occidet me, tum per hoc, quod semper fuit vagus & profugus in terra. *Gen. 4.*

Fratres Joseph, cum essent in angustia, a conscientia peccati in Joseph commissi admoniti, locuti sunt ad invicem: merito hæc patimur, quia peccavimus in fratrem nostrum &c, ideo veni super nos ista tribulatio. E quibus unus Ruben ait: nunquid non dixi vobis: nolite peccare in puerum, & non audistis me? en sanguis ejus exquiritur. *Gen. 42, 21.*

Cur Job inter omnia adversa tam constans fuerit, reddit rationem his verbis: neque enim reprehendit me cor meum in omni vita mea. *Job. 27, 6.*

David de se testatur: non est pax ossibus meis a facie peccatorum meorum. Quoniam iniquitates meae supergressæ sunt caput meum, & sicut onus grave gravatæ sunt super me. Miser factus sum, & curvatus sum usque in finem: tota die contristatus ingrediebar. *Psal. 37.*

Balthasar Rex ad aspectum manus in pariete scribentis a mala conscientia ita fuit percussus, ut de eo legatur: Facies regis commutata est, & cogitationes ejus conturbabant eum, & compages renum ejus solvebantur, & genua ejus ad se invicem collidebantur. *Daniel. 5, 6.*

Antiochus Rex de seipso conqueritur: recessit somnus ab oculis meis, & concidi, & corru

rui corde præ sollicitudine. Causam mox addit tantæ angustiae: nunc reminiscor malorum, quæ feci in Jerusalem. 1. *Mach.* 6, 11.

Judas proditor, quia tormentum malæ conscientiae amplius tolerare non potuit, abiens laqueo se suspendit. *Math.* 27, 5.

Vermis conscientiae, qui non moritur, unum ex maximis tormentis damnatorum. *Marc.* 9, 45.

Christus dormiens in navi inter tempestatem symbolum bonæ & quietæ conscientiae inter omnia mala hujus mundi. *Math.* 8, 24.

Septem fratres Machabæi, & omnes alii martyres inter tormenta fuerunt læti ob bonam suam conscientiam. 2. *Mach.* 7.

S. Paulus indicat, in quo Christianus omnem suam gloriam debeat ponere, dum ait: gloria nostra hæc est, testimonium conscientiae nostræ, quod in gratia Dei conservati sumus in hoc mundo. 2. *Cor.* 1, 12.

Idem, licet nullius peccati sibi conscius esset, tamen in hoc non se putat justificatum, sed castigat corpus suum, ne reprobus efficiatur. 1. *Cor.* 4, 4, 27.

Consilia bona. Illis non obsequi quam periculosum.

Angeli, qui apparuerunt Loth, dederunt ei bonum consilium, ut exiret de Sodomis, & generos suos secum ducens, nequaquam post tergum respicerent, sed in monte salvos se facerent. Qui dixit generis suis, qui accepturi erant

erant filias ejus, ut egrederentur. Sed visus est eis quasi ludens loqui. Generi ergo Loth, nolentes exire de medio prave gentis, perierunt cum ipsis Sodomitis. Uxor autem ejus retro respiciens, versa est in statuam salis. Ipse etiam Loth, qui juxta consilium angeli noluit statim in montem ascendere, cum propriis filiabus peccavit. *Gen.* 19.

Ruben consuluit fratribus suis, ut Joseph redderetur patri suo. Qui non acceperunt ei: ideo venit postea super eos tribulatio. *Gen.* 37, 42.

Filii Israel volentibus ascendere ante tempus ad locum, de quo locutus fuerat Dominus, ait Moyses: Non est Deus vobiscum, Amalecites & Chananeus ante vos sunt, quorum gladio corructis, eo quod nolueritis acquiescere Domino. *Num.* 14.

Post scelus perpetratum in uxorem Levitæ, convenerunt filii Israel, & miserunt nuncios ad filios, vel tribum Benjamin, qui dicerent: Cur tantum nefas in vobis repertum est: Tradite homines, qui hoc flagitium perpetraverunt. Qui noluerunt audire, propter quod omnes postea, exceptis paucis, fuerunt occisi. *Judic.* 20.

Dixit Abner Asaëli, ut desisteret ab infestatione ipsius, quod audire contempsit. Abner autem ipsum adversa hasta transfodit. 2. *Reg.* 2.

Roboam filius Salomonis noluit audire consilium senum, sed consilio juvenum acquievit, & ideo magnam populi sui partem amisit. 3. *Reg.* 12.

Bonum

Bonum & fidele consilium dedit Achior Holoferni, quod ille cum superbia & indignatione contempnit, qui paulo post fuit occisus, & ejus exercitus cum damno & confusione fugatus. *Judith. 6.*

Godolix, quem Rex Babylonis præfecerat terræ Judæorum nunciavit fideliter Johanan filius Careah, quod Ismaël filius Nathanix volebat eum occidere. Qui respondit ei: Falsum loqueris de Ismaele. In mense autem septimo venit Ismaël, & occidit Godoliam, postquam comederat cum illo. *Jer. 40, 41.*

Consilium meum placeat tibi, o rex, & peccata tua eleemosynis redime, ait Daniel Nabuchodonosor regi. Qui non acquievit, & mutatus est in bestiam. *Dan. 4.*

Vadens in Galaad Judas Machabæus reliquit Josephum & Azariam duces populi, & præcepit eis dicens: Nolite bellum committere adversus gentes, donec revertamur. Illi vero voluerunt sibi facere nomen, & perdidit res & nomen. *1. Mach. 5.*

Habebat Judas Machabæus octingentos viros secum, adversariorum vero viginti duo millia, & avertent eum socii, ne pugnaret tunc, sed prius exercitu congregato. Qui noluit acquiescere eorum consilio, & in bello ipse cecidit, cæteri vero fugerunt. *1. Mach. 9.*

Bonum consilium dedit uxor Pilati viro suo, sed ille acquiescere recusavit, magis timens Cæsarem offendere, quam justum sanguinem condemnare. *Matth. 27.*

Con-

Consilia mala.

EVa de ligno vetito dedit viro suo, qui comedit. Præsumendum est, quod ipsa persuaserit viro. *Gen. 3.*

Domina, cui serviebat Joseph, male ipsum sollicitabat ad peccatum. *Gen. 39.*

Moram faciente Moyse cum Domino in monte, dixit populus Aaroni: Fac nobis Deos alienos, qui nos præcedant. Quibus suggestionibus populi Aaron stulte acquievit. *Exod. 32.*

Balaam docuit Balac, quomodo per mulieres posset filios Israel ad peccatum trahere, & sic contra se Dominum provocare. *Num. 24.*

Filii Ammon male suaserunt regi suo, ut dehonestaret nuncios David. *2. Reg. 10.*

Jonadab nepos David malum consilium dedit Amnon, ut defloraret sororem suam: de quo postea multa mala evenerunt. *2. Reg. 13.*

Detestandum & turpe consilium dedit Achitophel Absaloni, & tamen erat consilium, quod ille dabat in diebus illis, quasi quis confuleret Deum. *2. Reg. 16.*

Averterunt mulieres cor Salomonis, & ita depravatum est per eas, ut sequeretur Deos alienos, & coleret eos. *3. Reg. 11.*

Ochozias rex Juda ingressus est per viam domus Achab, quæ erat pessima. Mater enim ejus Athalia impulit eum, ut impie ageret. *2. Paral. 22.*

Edificantibus templum Judæis post reditum de Babylone, hostes eorum scripserunt Artaxerxi regi,

regi, & ipse persuasus ab eis prohibuit opus fieri. 1. *Esd.* 4.

Amici Aman audientes ipsam conquerentem de Mardocheo, qui ei genua non flectebat, responderunt: Jube parari excelsam trabem: & mane die regi, ut appendatur Mardocheus super eam. *Esth.* 5.

Stultum consilium uxor Job dedit ei, sed ille tanquam prudens & sanctus homo tali consilio non acquievit. *Job.* 2.

Sapientes consilium Pharaonis dederunt insipiens consilium. *Isai.* 19.

Quia Jeremias prophetavit, capiendam esse civitatem Jerusalem a Chaldæis, dixerunt principes populi Sedecia regi: Rogamus, ut occidatur homo iste. Qui stulte acquiescens, respondit eis: Ecce in manibus vestris est. Non enim fas est regem vobis quidquam negare. *Jer.* 38.

Ad malam suggestionem principum & Satraparum, Darius rex Persarum constituit decretum, ut quicumque peteret quid a Deo vel homine, nisi ab ipso rege, mitteretur in lacum leonum. *Dan.* 6.

In diebus Antiochi exierunt ex Israel filii iniqui, & suaserunt multis, dicentes: Eamus & disponamus testamentum cum gentibus. 1. *Mach.* 1.

Tantum suavit Menelaus Andronico, quod ille occidit Oniam sacerdotem. 2. *Mach.* 4.

Cum adversum Menelaum judicium ageretur coram Antiocho, Ptolomæus pecunia corruptus

raptus per Menelaum, persuasit regi, & cum ad sententiam deduxit, qui Menelaum absolvit, & multos justos ejus accusatores morte damnavit. *Eodem.*

Iniquum consilium dedit Herodias filiaë dicens: Nihil aliud petas, nisi caput Joannis Baptistæ. *Matth.* 14. *Mar.* 6.

Proconsul Paulus desiderabat audire verbum Dei, quod Paulus & Barnabas prædicabant. Resistebat autem illis Elymas magus, querens avertere proconsulem a fide. *Act.* 13.

Cum Paulus & Barnabas essent in civitate Lystris in tanto honore, quod homines illis tanquam Diis sacrificare vellept, quidam Judæi supervenerunt, & persuasis turbis, lapidantesque Paulum, traxerunt extra civitatem, existimantes eum esse mortuum. *Act.* 14.

Occasione cujusdam puellæ, a qua Paulus spiritum pythonem ejecit, Domini illius dolentes de amisso quæstu, tot & tanta dixerunt magistratibus, quod fecerunt Paulum & Silam virgis cædi & incarcerationari. *Act.* 16.

Consolatio divina.

Postquam Abraham exivit de terra sua, ad mandatum Domini, ipse Dominus consolatus est eum diversis apparitionibus & revelationibus. *Gen.* 12, 15, 18.

Fugienti Jacob a facie fratris sui, & super lapidem dormienti apparuit Dominus, & ei magnam consolationem infudit. *Gen.* 28.

Hæmapi Exempla.

G

Appa-

Apparuit Dominus Moyfi exulanti, & oves pascenti, quod non accidit ei, quamdiu nutriebatur in domo Pharaonis. *Exod. 3.*

Filiis Israël pluit manna in deserto, & cælo, carnes quoque & aquam pluries Dominus miraculose dedit. *Exod. 17.*

Moyfes in monte existens, quadraginta diebus & totidem noctibus, non manducavit, nec bibit, reficiebatur enim divino eloquio. *Exod. 34.*

Dixit Dominus ad Josue, non dimittam nec relinquam te, confortare & esto robustus. *Josue 1.*

Præcepit Dominus, ut corvi portarent bis in die panem & carnes Eliae. *3. Reg. 17.*

Post hoc apparuit Dominus ei, cum fugeret Jezabel, cujus propheta fecerat occidi. *3. Reg. 19.*

Efficaciter Dominus consolatus est Ezechiam regem per prophetam & per angelum, qui occidit 185000. de exercitu regis Assyriorum. *4. Reg. 19.*

Exaudita sunt eodem tempore orationes Saræ & Tobia, & missus est angelus Domini, qui curaret ambos: Saram videlicet a demonio, viros illius interficiente, & Tobiam seniolem a cæcitate & paupertate. *Tob. 3.*

Populum Israel existentem in angustia & timore, præ exercitu Holofernis, dignatus est Dominus per manum unius feminae mirabiliter consolari. *Judith. 10.*

Conver-

Convertit Dominus luctum Judæorum in gaudium, quando ipsi procurante Ester, hostes suos, qui ad jugulationem illorum se paraverant, occiderunt. *Esth. 9.*

Notabile est quod, quando populus Israël fuit in magna afflictione, scilicet tempore captivitatis Babylonicae, plures habuit prophetas, quam tempore Salomonis, quando fuit in maxima prosperitate: nam Jeremias fuit in Juda, Ezechiel & Daniel in Chaldæa.

Angelus Domini descendit cum Azaria & sociis ejus in fornacem, & excussit flammam ignis de fornace, & fecit medium fornacis quasi ventum roris flantem. Per quod apparet, quod omni loco, omni tempore, parata est divina pietas hominem confortare. *Dan. 3.*

Danielem bis positum in lacum leonum consolatus est Dominus. Primo mittendo angelum, qui leonum ora conclusit. Secundo per Habacuc prophetam, quem de Judæa in Chaldæam cum cibo per angelum transportavit. *Dan. 6.*

Susannam calumniose damnatam eripuit Deus ex insperato per puerum Danielem. *Dan. 13.*

Machabæus, & qui cum eo erant, videntes adiutorem a Deo sibi missum, benedixerunt misericordem Dominum, & convaluerunt animis. *1. Mach. 11.*

Bene implevit Dominus promissionem apostolis factam, quando dixerat eis, alium se missurum paraclerum, quando misit eis Spiritum sanctum, qui eos tam copiose docuit, consolatus est, & roboravit. *Act. 2.*

G 2

Felix

Felix Paulus in hac vita, qui dicebat secure
2. Corint. 1. Sicut abundant passionēs Christi
in nobis, ita per Christum abundat consolatio
nostra. 2. Cor. 1. 4. 7.

Ecclesia habebat pacem, & ædificabatur am-
bulans in timore Domini, & consolatione Spiritus
sancti replebatur. *Act.* 10.

Petro in carcere Herodis victo misit Do-
minus angelum suum, qui de manu Herodis
& Judæorum liberavit eum. *Act.* 12.

Paulo & Sila laudantibus Deum in carcere,
subito terræ motus factus est magnus, & aperta
sunt ostia, & omnium vincula sunt soluta.
Act. 16.

Dixit Dominus per visionem nocte Paulo,
cum prædicaret Corinthi: Noli timere, sed
loquere & ne taceas, propter quod ego sum te-
cum. *Act.* 18.

Cum esset Paulus in custodia Claudii Tri-
buni detentus, nocte assistens ei Dominus ait:
Constans esto Paule, sicut enim testificatus es
Deum in Jerusalem, ita oportet te & Romæ te-
stificari. *Act.* 23.

Confortare volens eos Paulus, qui secum in
navi erant, ait: Assistit mihi hac nocte angelus
Dei dicens: Ne timeas Paule. Cæsari oportet
te assistere, & ecce donavit tibi Deus omnes,
qui navigant tecum. *Act.* 27.

Cum beatus Joannes Apostolus esset in
Pathmos insulam relegatus, divina revelatione
fuit multipliciter consolatus. *Apoc.* 1.

Con-

Consuetudo mala.

Israëlita, licet optimo cibo a Deo pasti in de-
serto, suspirant ad priores cibos in Ægypto,
quia illis erant assueti. *Num.* 11. 4. 5.

Israëlita, postquam mortuus esset judex,
revertebantur, & multo faciebant pejora, quara
fecerant patres eorum, sequentes Deos alienos,
servientes eis, & adorantes illos. Non dimi-
serunt adinventiones suas, & viam durissimam,
per quam ambulare consueverunt. Iratusque
est furor Domini &c. *Jud.* 2. 19.

Cives urbis Laïs habitabant securi & quieti
absque ullo timore, juxta consuetudinem Sido-
niorum. Quod advertentes viri tribus Dan eo-
rum urbem occuparunt, omnesque percusserunt
in ore gladii. *Judic.* 18. v. 7. 27.

Pharao mala consuetudine induratus nulla
amplius monita, nullas penas a Deo immisissas
curat. *Exodi* 7. 8. &c.

Samson per malam consuetudinem eo deve-
nit, ut non se potuerit amplius liberare e ma-
nibus hostium suorum, & omnem suam forti-
tudinem perdidit, licet dixerit in corde suo:
egrediar, sicut ante feci, & me excutiam, ne-
sciens, quod recessisset ab eo Dominus. *Ju-
dic.* 16. 20.

Salomonem, licet sapientissimum, mala con-
suetudo eo deduxit, ut amore mulierum idola
adoraret, eisque templa ædificaret. 3. *Reg.* 11,
1. &c.

G 3

Judas,

Judas, quia fur erat, & loculos habens, hoc est, avaritiæ & furtis affluetus, tandem Magistrum suum vendidit, & laqueo se suspendit, desperans de misericordia Dei. *Luc. 22, 3. &c.*

Energumenus male torquetur a dæmone, quia jam ab infantia ab illo fuit obsessus. *Marc. 9, 19, 20.*

Lazarus quatrivanus figura consuetudinarii, & difficultas eum fuscitandi a mortuis, quam ostendit Christus, figura difficultatis, quam habet consuetudinarius a peccatis & mala consuetudine surgendi. *Joan. 11.*

Jerusalem, quondam Domina gentium, destructa, & in servitutem redacta imago peccatoris sub jugo malæ consuetudinis oppressi. *Thren. 1.*

Immundus spiritus revertitur in domum, seu cor, consuetudinarii cum septem aliis spiritibus nequioribus se, & habitat ibi. *Luc. 11, 26.*

Contemplatio, & Illustratio mentis.

Postquam exivit Abraham de Hur Chaldæorum, crebro apparuit ei Dominus, & eum diversis revelationibus visitavit. *Gen. 12, 13, 15. & 18.*

Apparuit Dominus Abrahamæ in convalle Mambræ, sedenti in ostio tabernaculi sui in ipso fervore diei &c. Totum potest exponi de viro contemplativo. *Gen. 18.*

Habi-

Habitabat Isaac in terra australi, & egressus fuerat ad meditandum in agro. *Gen. 24.*

Factus est Elsau vir gnarus venandi, & homo agricola, Jacob autem vir simplex habitabat in tabernaculis. *Gen. 25.*

Egressus Jacob de Bersabee, pergebat Haran, cumque vellet in quodam loco requiescere post solis occasum, tulit de lapidibus, qui jacebant, & supponens capiti suo dormivit in eodem loco, viditque in somnis scalam stantem. *Gen. 28.*

Cum mature surrexisset Jacob, transivit vadum Jaboth, traductisque omnibus, quæ ad se pertinebant, remansit solus, & ecce vir lustrabatur cum eo &c. *Gen. 32.*

Moyse pascebat oves fœceri sui, cumque minasset gregem ad interiora deferti, venit ad montem Dei Horeb, apparuitque ei Dominus in flamma ignis. *Exod. 3.*

Videns Jethro Moysem occupatum judicando populum expectantem ad vesperam, dixit ei: Stulto labore consumeris, & populus, qui tecum est: esto tu populo in his, quæ ad Dominum pertinent. *Exod. 18.*

Descendit Dominus super montem Sinai, & vocavit Moysem in cacumine ejus, ibi revelavit ei Deus judicia & præcepta, & ceremonias, quæ populum docere debebat. *Exod. 19.*

Loquebatur Dominus ad Moysem facie ad faciem, sicut solet loqui homo ad amicum suum. Fuitque Moyse cum Domino per quadragin-

in dies, & totidem noctes, panem non comedit, & aquam non bibit. *Exod. 33. & 34.*

Dixit Dominus ad Moÿsen: Alcende ad montem istum, & contemplare inde terram, quam daturus sum filiis Israel. *Deut. 32.*

Samuel dormiebat in templo Domini, & vocavit Dominus Samuelem. *1. Reg. 3.*

Cum sedisset rex David in domo sua, & Dominus dedisset ei requiem undique ab universis inimicis, dixit ad Nathan prophetam: Vides, quod habitem in domo cedrina. *2. Reg. 7.*

Elizæ fugienti a facie Jezabel ostensum est, quod Dominus non erat in spiritu grandi, nec in igne, sed in sibilo auræ tenuis. *3. Reg. 19.*

Per similitudinem rerum corporalium debet anima fumere iudicium, vel ferri in Deum, in quo inseparabiliter melius invenitur, quicquid delectabile in creatura videtur. Unde cum caneret psalmes coram Elifæo, facta est manus Domini super eum. *4. Reg. 3.*

Cum Elifæus attente voluit orare pro mortuo filio Sunamitidis, non fecit hoc coram aliis, sed clausit ostium. *4. Reg. 4.*

Sara filia Raguelis, auditò grandi improperio ab una de ancillis suis, perrexit in inferius cubiculum domus suæ, & tribus diebus & tribus noctibus non manducavit, neque bibit, sed in oratione persistens cum lacrymis deprecabatur Dominum. *Tob. 3.*

Videns Judith populum suum in arcto positum, ingressa est oratorium suum, & induens se cilicio posuit cinerem super caput suum, &

& prosternens se clamavit ad Dominum. *Judith. 9.*

Esther regina confugit ad Dominum, pavens periculum, quod imminebat. Cumque deposuisset vestes, stetitibus & luctui indumenta apta suscepit, & deprecabatur Dominum: Adjuva me solitariam. *Esther 14.*

Post tribulationes & turbationes, quas sustinebat David, dicebat: Quis dabit mihi pennas sicut columbæ, & volabo, & requiescam. Et subdit modum acquirendi pennas & requiem: Ecce elongavi fugiens & mansi in solitudine. *Psal. 54.*

Cum esset Ezechiel in medio captivorum, facta est super eum manus Domini, & vidit, quod ventus turbinis veniebat ab Aquilone. *Ezech. 1.*

Audiens Daniel crudelem sententiam contra sapientes Babylonis latam, ingressus est in domum suam, & de nocte per visionem mysterium revelatum est ei. *Dan. 6.*

Dixit Gabriel angelus ad Daniele miro fervore orantem: Egressus sum, ut docerem te, & intelligeres, quia vir desideriorum tu es. *Dan. 9.*

Super custodiam meam stabo, ait Habacue, & figam gaudium meum super munitionem, & contemplabor, ut videam, quid dicatur mihi, & quid respondeam ad arguentem me. *Hab. 2.*

Dimissa turba ascendit Dominus in montem solus orare. Vespere autem factò solus erat

ibi. In quo exemplum dedit turbas fugiendi, & solitudinem inquirendi. *Matth. 14.*

Ingressus est Zacharias templum Domini, ut incensum poneret, & omnis multitudo populi erat orans foris. Tunc ei apparuit angelus Domini. *Luc. 1.*

Martha circa ministerium sollicita & turbata erat: Maria autem sedens secus pedes Domini, audiebat verbum illius. Et est notabile valde, quod tam pio & devoto ministerio praeferitur quies, & audientia verbi Domini. *Luc. 10.*

Videns Jesus Mariam plorantem, & Judaeos, qui venerant cum ea, plorantes, infremuit spiritu, & lachrymatus est, quod nequaquam fecerat, quando locuta est ei Martha. *Joan. 11.*

Miro & ineffabili modo fuerunt discipuli Domini docti & illustrati in adventu Spiritus sancti. *Act. 2.*

Postquam lux de caelo Saulum circumfulsit, ipse cadens in terram excaecatus fuit. Deinde per triduum jejunans, & orans excellentes revelationes habuit a Christo. *Act. 9.*

Cum hospitaretur Petrus in domo Simonis coriarii, ascendit quadam vice in superiora domus, ut oraret. Ad hoc videlicet, ut posset vacare quietius, a turba inferius existente remotus. Et tunc revelavit ei Dominus in mentis excessu, quod gentiles non erant repellendi a praedicatione Evangelii. *Act. 10.*

Raptus fuit Paulus usque ad tertium caelum, & audivit arcana verba, quae non licet homini loqui. *2. Cor. 12.*

Altif-

Altissima vero ejus sapientia apparet in Epistolis suis, praecipue autem Rom. 1. 9. 10. 11. Tum etiam ad Ephesios 1. & 2. & Coloss. 1. 2. Hebr. 1.

Beato Joanni sequestrato a tumultu & consolatione mundi, quando in insula Pathmos exulavit, revelavit Dominus facta caelestia, ut in Apoc. patet. *Apoc. 1.*

Correçtio fraterna.

Corripere proximum vel reprehendere est opus misericordiae. Unde postquam juraverat Abraham Abimelech, quod faceret ei misericordiam, continuo sequitur, quod increpavit Abimelech. *Gen. 21.*

Charitative & mansuete compefcuit Abraham jurgium, quod erat inter pastores suos, & pastores nepotis sui Loth. *Gen. 13.*

Dulciter & benigne increpabat Loth Sodomitas, licet illi non acquieverint ei. *Gen. 19.*

Ruben & Judas temperaverunt furorem fratrum suorum, ne occiderent Joseph. *Gen. 27.*

Moyfes injuriantem Hebraeum charitative corripuit, sed ille pro malo habuit, & ad injuriosa verba prorupit: Nunquid occidere me vis? *Exod. 2.*

Videns Jethro populum expectantem judicari per Moysem, dixit: Stulto labore confumeris. Et nota, quomodo tantus homo gentilis hominis monitioni acquievit. *Exod. 18.*

Phi-

Phinees filius Eleazari & cæteri nuncii fratres suos, qui adificaverant altare in scandalum filiorum Israel, discrete arguerunt, & satisfactionem libentissime susceperunt. *Josue 22.*

Miserunt nuncios filij Israel ad tribum Benjamin, qui dicerent: Cur tantum nefas in vobis reperit: Tradite homines, qui hoc flagitium perpetraverunt. *Judic. 20.*

Increpando Jonathas patrem suum Saul, pro iniqua persecutione David, ejus malitiam aqualiter in principio temperavit. *1. Reg. 19.*

Volens Abigail arguere virum suum super duritia, quam ostenderat nunciis David, noluit quidem statim dicere post prandium, sed expectavit tempus opportunum solum usque ad crastinum, cum prius vinum bibitum digessisset. *1. Reg. 25.*

Abner bene arguebat Asahel, qui nimis urgebat persequendo eum, sed ille audire contempsit, & propterea occisus fuit. *2. Reg. 2.*

Nota, quam discrete arguit Nathan propheta David, cum peccasset, adulterium & homicidium committendo: non enim cum furore dixit: Pessime fecisti, sed assumpta similitudine congrua illaqueavit eum verbis oris sui. *2. Reg. 12.*

Cum magno zelo arguit Elias populum dicens: Si Dominus Deus est, sequimini eum: Ut quid claudicatis in duas partes? *1. Reg. 18.*

Reprehenfurus Achab regem Israel vir quidam de filiis prophetarum, proposuit ei similitudinem, per quam cognovit rex peccatum suum. *3. Reg. 20.*

Cum

Cum magna libertate dixit Elisæus ad Joram regem Israel, exercitu circumstante: Si non erubescerem vultum Josaphat, non attendissem te, nec respexissem. *4. Reg. 3.*

Sacerdotes resisterunt Ozia regi Juda volenti adolere incensum &, dixerunt: Non est tui officij, ut adoleas incensum. *2. Paral. 26.*

Cum magno ardore corripuit Esdras filios transmirationis, qui duxerunt alienigenas contra legem. *1. Esd. 9. & 10.*

Neemias audiens clamorem populi propter gravamina, quæ patebatur a divitibus, increpavit optimates & magistratos. Idem fecit, pro eo quod multi portando onera, diem sabbati prophanabant. *2. Esd. 5.*

Irridebant Tobiam parentes & cognati ejus, at ipse increpabat eos dicens: Nolite ita loqui, filii sanctorum fumus &c. *Tob. 2.*

Audiens Judith propositum civium suorum, quod post quinque dies volebant civitatem tradere Assyriis, reprehendit eos sermonibus fidelibus & discretis. *Judith. 8.*

Daniel valde discrete arguit regem Balthasar exemplo patris sui. Et nota, quam patienter rex illum audivit, licet dixisset contra eum, & postea ipsum magnifice honoravit. *Dan. 5.*

Cum miro fervore dicebat Joannes Baptista Phariseis, & Saduceis: Progenies viperarum, quis demonstravit vobis fugere a ventura ira? *Matth. 3. Luc. 3.*

Di.

Dicebat Joannes Herodi adulteranti cum Herodiade uxore fratris sui: Non licet tibi illam habere. *Matth. 14. Marci 6.*

Indiferete licet pie, voluit Dominum Petrus inerepare, cum diceret: Oportere cum pati a principibus: sed Dominus dure respondit: Vade post me Satana. *Matth. 16.*

Veram & certam dedit Dominus regulam de correçtione fraterna: Si peccaverit in te frater tuus, corripe eum inter te & ipsum solum. *Matth. 18.*

Unus de latronibus, qui pendebant, blasphemabat Dominum Jesum: respondens alter inerepabat eum dicens: Neque tu times Deum &c. Nos digna factis recipimus &c. *Luc. 23.*

Pulchre arguebat & convincebat Pharisæos ille cæcus natus, a Domino illuminatus, dicens: Mirabile quiddam est, quod vos nescitis, unde sit ille homo, & aperuit oculos meos. A sæculo non est auditum, quod aperuerit quis oculos cæci nati, nisi hic esset a Deo, non potuisset facere quicquam. *Joan. 9.*

Videns Petrus quosdam Judæos admirantes & discipulos deridentes, discrete & confidenter arguit illos & instruit, & ad fidem convertit. *Act. 2.*

Simile accidit cap. 3. Actor. Post sanationem claudi. Culpas eorum ipse ostendit, & aliquantulum excusans eos, multa dulcia verba dixit, ita quod conversi fuerunt quinque millia hominum.

Du-

Durissime increpavit Petrus Ananiam & Saphiram, pro eo quod fraudaverant de pretio agri, quem venderant, & partes ad pedes Apostolorum posuerant. *Act. 5.*

Stephanus in concilio Judæorum existens confidenter increpabat eos, dicens inter cætera: Dura cervice, & incircumcis cordibus & auribus, vos semper Spiritui sancto resistitis, sicut patres vestri, ita & vos. Quem prophetarum non persecuti sunt patres vestri? *Act. 7.*

Paulus intuens Elymam magum, qui nitebatur avertere proconsulem a fide, dixit illi: O plene omni dolo, & omni fallacia filii diaboli, & inimice omnis iustitiæ, non desinis subvertere vias Domini rectas? *Act. 13.*

Simonem magum, pro dono Dei pecuniam offerentem Petrus terribiliter increpavit, dicens: Pecunia tua tecum sit in perditionem. *Act. 8.*

Miro discretionis modo, Paulus arguit Romanos ex gentilibus & Judæis conversos, qui superba commotione volebant se alterutrum supponere. Ostendit autem utrosque peccasse, & gloriosa Dei misericordia indigere. Nam & gentiles legis naturalis, & Judæi legis Mosaicæ fuerunt transgressores. Causati sumus, inquit, Judæos & Græcos, id est, Gentiles & circumcisos omnes sub peccato esse. *Rom. 2.*

Corinthios arguit de hoc præcipue, quod Christus in eis dividi videbatur, dicente uno: Ego sum Apollo: alio, ego Cepha. Itaque etiam, quia dissimulabant inter se fornicatorem, qui tenebat novercam suam. *1. Cor. 5.*

Item,

Item, quia apud infideles iudices de secularibus negotiis litigabant. 1. Cor. 6.

Reprehendit eosdem circa Eucharistia summptionem. 1. Cor. 11.

Et de errore circa mortuorum resurrectionem cap. 15.

Eosdem increpat de hoc præcipue, quod illi multa gravia a pseudoapostolis sustinebant, & ipsam non habebant in tanta reverentia, ut debebant. Suffinetis, inquit, si quis vos in feruitutem redigit, si quis devorat, si quis accipit &c. 2. Cor. 11.

Item, ego debui a vobis commendari, non enim minus feci ab his, qui sunt supra modum Apostoli. 2. Cor. 12.

Galatas acriter & ferventer arguit super hoc, quod post acceptam veritatem Evangelii, volebant ad circumcisionem & legales observationes reverti. O insensati, ait: Galatæ: Quis vos fascinavit? Galat. 3.

Audierat apostolus quosdam de Thessalonicensibus ambulare inquiete, non operantes, sed curiose agentes. Idcirco corripitales mandavit. 2. Thess. 3.

Correctionem ægre ferentes.

Agar ancilla Saræ non ferens correptionem Dominae suæ, qua ejus superbiam redarguebat, fugit e domo, sed iussa est ab angelo, ut rediret ad Dominam suam, & se humiliaret sub manu ejus. Gen. 16.

Mi-

Michæas Propheta, qui non est locutus ad gratiam principum, a Sedecia in maxillam percutitur, & a Rege Israel iussus est in carcerem mitti. 3. Reg. 22, 34. &c.

Cum increpasset Hanani Propheta Afa Regem Juda, quod confusus esset in Benedab Rege Syriæ, iratus Afa iussit Prophetam mitti in carcerem, & interfecit de populo in tempore illo plurimos. 2. Paral. 16, 7. &c.

Sedecias rex Juda clausit Jeremiam Prophetam in carcere, dicens: quare vaticinaris, dicens: hæc dicit Dominus &c. Jer. 32, 3.

Quia Daniel probavit, Bel & draconem non esse Deos, Babylonii convenerunt adversus Regem, & procuraverunt Danielem mitti in cum leonum. Dan. 14.

Sara filia Raguelis unam de ancillis suis iuste increpat propter culpam: & illa nimis injuriose respondet: amplius ex te non videamus filium aut filiam super terram, interfœdrix virorum tuorum. Tob. 3, 7.

Joannes Baptista dicebat Herodi: non licet tibi habere uxorem fratris tui. Id ægre ferens Herodes Joannem in vincula coniectum interfecit. Matth. 14.

Cum Christo graviter increparet Phariseos & Legis peritos, cæperunt isti graviter insistere, & os ejus opprimere de multis, insidiante ei, & quærentes aliquid capere de ore ejus, ut accusarent eum. Luc. 11, 53.

Pharisæi cæco nato, & a Christo Domino illuminato maledixerunt, eumque extra Synagoga.

Hanani Exempla.

H

gati

gam ejecerunt, quod veritatem constantissime fateretur. *Joan. 9.*

Principes Sacerdotum audientes verba Apostolorum de doctrina Christi, cogitabant interficere illos, & cæsis denuntiarent, ne amplius loquerentur in nomine Domini Jesu: at illi gaudentes ibant a conspectu concilii. *Act. 5.*

Omnes, qui erant Jerosolymis in concilio, ut audierunt gravem increpationem Stephani, dissecabantur cordibus, & stridebant dentibus in eum, & ejicientes cum extra civitatem lapidabant. *Act. 7.*

Cultus & Adoratio Dei.

Factum est, ut offerret Cain de fructibus terræ munera Domino: Abel quoque obtulit de primogeniis gregis sui, & de adipibus eorum. Et respexit munera Abel. *Gen. 4.*

Enoch, filius Seth, cepit invocare nomen Domini. *Eodem.*

Edificavit Noe altare Domino, & tollens de cunctis pecoribus mundis & volucris, obtulit holocaustum: odoratusque est Dominus odorem suavitatis. *Gen. 8.*

Apparuit Dominus Abraham in terra Chanaan, & dixit ei: Semini tuo dabo terram hanc. Qui edificavit ibi altare Domino, qui apparuit ei. *Gen. 12.*

Cum elevasset oculos Abraham, apparuerunt ei tres viri, stantes prope ipsum: quos cum vidisset, adoravit in terra, & dixit: Do-

mine

mine si inveni gratiam in oculis tuis, ne transcas servum tuum. *Gen. 18.*

Paratus fuit Abraham offerre Deo unicum filium suum Isaac in holocaustum. Sed Domino aliter providente, arietem obtulit. *Gen. 22.*

Apparuit Dominus in Bersabee Isaac, dicens: Noli timere, quia ego sum tecum. Sequitur, edificavit ibi altare Domino &c. *Gen. 26.*

Locutus est Dominus Jacob, dicens: Surge & ascende Bethel, & habita ibi, facque altare Domino, qui apparuit tibi, quando fugiebas Esau fratrem tuum. *Gen. 35.*

Audierunt filii Israel, quod visitasset eos Dominus, & quod respexisset afflictionem eorum, & prout adoraverunt. *Exod. 4.*

Postquam locutus est Dominus ad Moysen de religione Phæse, & percussione primogenitorum Ægypti, sequitur, incurvatus populus adoravit. *Exod. 12.*

Jethro dixit Moysi: Esto tu populo in his, quæ ad Deum sunt, ut referas, quæ dicuntur ad eum, ostendasque populo ceremonias, & ritum colendi &c. *Exod. 18.*

Dixit Dominus ad Moysen: Ascende in montem tu & Aaron, Nadab & Abihu, & septuaginta senes ex Israel, & adorabitis procul. Et post pauca sequitur: Obtuleruntque victimas pacificas Domino, vitulos duodecim. *Exod. 24.*

Præcepit Dominus sibi fieri tabernaculum, cum variis utensilibus, & ministros ad ministeria ordinari ad cultum ipsius. Ut patet in multis cap. *Exod. Exod. 25.*

H 3

Pri-

Primum præceptum decalogi est: Non habebis Deos alienos, non facies tibi sculptile, non adorabis ea, neque coles. Et alibi, Dominum Deum tuum adorabis, & illi soli servies. *Exod. 20. Deut. 6.*

Angelus Domini dixit ad Manue, patrem Samsonis: Si vis holocaustum facere, offer ilud Domino. *Judic. 13.*

Elcana, pater Samuelis, ascendebat de civitate sua statutis diebus, ut adoraret & sacrificaret Domino Deo exercituum in Silo. *1. Reg. 1.*

Erat peccatum filiorum Heli grande nimis coram Domino, quod retrahebant homines a sacrificiis Domini. *1. Reg. 2.*

Cum Samuel offerret Domino holocaustum pro populo, Philistiim inierunt prælium contra Israel. Intonuit autem Dominus fragore magno super Philistiim, & exterruit eos, & cæsi sunt a filiis Israel. *1. Reg. 7.*

Rex David sollicitè Dei cultum in cantoribus & sacerdotibus studuit ampliare. *1. Paral. 15. usque 25.*

Abiit Salomon, ut immolaret Domino in Gabaon, mille hostias in holocaustum obtulit, apparuitque ei Dominus per somnium. *1. Reg. 3.*

Salomon, ædificato templo, stetit ante altare Domini, in conspectu ecclesie Israel, expandens manus suas in cælum, utrumque genu in terram fixit, & oravit. *3. Reg. 8.*

Reversi filii Israel de captivitate Babylonis, legerant in volumine legis Dei sui, quater in die

die & quater in nocte, & confitebantur Dominum Deum suum. *2. Esd. 9.*

Cum irent omnes filii Israel ad vitulos aureos, Tobias fugiebat consortia eorum, & pergebat in Jerusalem ad templum Domini, & ibi adorabat Dominum Deum. *Tob. 1.*

Cum audisset Job nunciorum verba, dicentium sibi perditionem rerum suarum, surrexit, & corruens in terram adoravit, & dixit: Nudus egressus sum de utero &c. *Job. 1.*

Quamvis esset prohibitum, quod nullus aliquid peteret ab aliquo Deo, vel homine, usque ad triginta dies, nisi a solo rege Dario: tamen Daniel tribus temporibus in die flectebat genua sua in cœnaculo suo, & adorabat, confitebaturque coram Domino Deo suo. *Dan. 6.*

Magi intrantes domum, invenerunt puerum cum Maria matre ejus, & procidentes adoraverunt eum. Ecce mira humilitatis devotio. Quid ergo debent facere christiani Domino jam regnanti, si sic fecerunt gentiles puero vagienti? *Matth. 2.*

Cum descendisset Jesus de monte, leprosus veniens, genu flexo, adoravit eum, dicens: Domine, si vis, potes me mundare. *Matth. 8.*
Cæcus natus precidens, adoravit eum. *Juan. 9.*

Discipuli post resurrectionem Dominum adoraverunt. *Matth. 28.*

Sacerdos & populus de Lystris videntes Paulum & Barnabam, Deos eos esse credentes,

vouerunt sacrificare eis, quod illi prohibuerunt.
Ab. 14.

Cecidit Joannes ante pedes angeli, ut adoraret eum. Respondit ei angelus: Vide ne feceris, conservus tuus sum, &c. Deum adora.
Apo. 19.

Curiositas humana.

Primariæ transgressionis occasio ortum habuisse videtur ex eo, quod Eva serpentem curiose audivit, & lignum vitæ curiose respexit.
Gen. 3.

Egressa est Dina filia Liæ, ut videret mulieres regionis illius: sequitur, quod visa, rapta, & oppressa fuit.
Gen. 34.

Præcepit Dominus Moyfi, ut diceret populo: Cavete ne ascendatis in montem, nec tangatis fines illius: Omnis, qui tetigerit montem, morietur. Et post pauca: Contestare populum, ne forte velit transcendere terminos ad videndum Dominum, & pereat ex eis plurima multitudo.
Exod. 19.

Dixit Dominus ad Moysen, ut Aaron & filii ejus tantum intrarent sancta sanctorum, alii vero nulla curiositate viderent, quæ erant in sanctuario, priusquam essent omnia involuta, alioquin morerentur.
Num. 4.

Ozias rex Juda, ingressus templum Domini, accepit thuribulum, & voluit adolere incensum super altare thymiamatis, quod non ad suum, sed ad sacerdotum pertinebat officium,
sta.

statimque orta est lepra in fronte ejus. 2. *Paral. 26.*

Dum viderent Judæi miracula a Domino Jesu fieri manifesta & utilia, videre nolebant, sed de celo quærebant.
Luc. 11.

Herodes Tetrarcha viso Jesu gavissus est valde, non tamen pietatis, sed curiositatis causa, quia sperabat signum aliquod ab eo videre fieri, & propter hoc viso illa Domini Jesu nihil profuit ei, sed magis obfuit.
Luc. 23.

Curiositatem discipulorum, scirevolentium tempus secundi adventus, compescuit Dominus, dicens. Non est vestrum nosse tempora, vel momenta, quæ pater posuit in sua potestate.
Ab. 1.

Curiositas videtur fuisse, quare Simon Magnus voluit baptizari, quia videlicet videbat signa, quæ Philippus faciebat.
Ab. 8.

Athenienses omnes & advenæ & hospites ad nihil aliud vocabant Paulum, nisi ut aut dicere, aut videre, vel audire aliquid novi velent.
Ab. 17.

Prædicante Paulo in Epheso civitate, multi qui fuerant curiosi facti, contrulerunt libros, & combusserunt coram omnibus.
Ab. 19.

Reprehendit Apostolus quosdam Thessalonicenses, inquiete ambulantes, & nihil operantes.
Thess. 3.

Adolescentiores viduas monet Apostolus esse devitandas. Frequenter vero vagas, otiosas, & curiosas arguit, & vitare monet, quæ discunt domos circumire, & vagabunde discurre.

tere, & se ostendere, ac vendere, & loquuntur, quæ illicita sunt, & cum luxuriatæ fuerint, nubere volunt. 1. *Tim.* 5.

D.

Detraçtio & Maledicentia.

Impie detraxit Joseph innocenti & pudico domina ejus apud virum suum. *Gen.* 39.

Cui dubium est, quod pessime cogitatis: dixit Pharaos Moysi. Per quod patet, pessimos hostes quandoque viris optimis, iniqua impositione & falsa, cum multa audacia affirmare, *Exod.* 10.

Locuta est Maria & Aaron contra Moysen, modica occasione assumpta. Sed cito secuta est ultrix pena, *Num.* 12.

Detraxerunt filii Israel terræ promissionis, in malum suum, *Num.* 14.

Occasione seditionis Chore & complicum suorum, fuerunt multi terribiliter occisi. Et post murmuravit multitudo contra Moysen & Aaron, dicens: Vos interfecistis populum Domini. *Num.* 16.

Quamvis esset malus Balaam, tamen dixit, quod nequaquam malediceret populo, cui benedixerat Dominus, Et quo ad hoc multi inveniuntur deteriores illo, qui libentius & frequen-

quentius maledicunt, & detrahunt tam bonis, quam perverfis. *Num.* 23.

Saul fuit in principio valde bonus, & tamen dixerunt quidam filii Belial? Unde salvare nos poterit iste? 1. *Reg.* 10.

Occasione Doeg Idumæi, referentis Saul, quod Abimelech sacerdos confortaverat David, occidit octoginta quinque viros, portantes Ephod, & multos alios parvulos & mulieres. 1. *Reg.* 22.

Satrapæ Philistinorum procuraverunt apud Achis regem Geth, quod David, qui judicio ejus bonus erat, fuit amotus de honesto officio, in quo ipsum posuerat. 1. *Reg.* 29.

Adolescens, narrantem Saul & filiorum ejus mortem, jussit David interfici, cum putabat illi prospera nunciare. 2. *Reg.* 1.

Principes filiorum Ammon dixerunt ad dominum suum: Putas, quod propter honorem patris tui David miserit ad te consolatores? Et sic perverterunt simplicem & puram intentionem David. 2. *Reg.* 10.

Absalon ambiens regnum, dicebat habenti coram se negotiorum: non est, qui te audiat constitutus a rege. 2. *Reg.* 15.

Siba servus Miphiboseth nequiter detraxit domino suo apud David. Et fides nimis cito fuit adhibita pravis illius verbis. 2. *Reg.* 16.

Edificantibus templum filiis Juda, qui recierant de Babylone, hostes eorum iniquam miserunt epistolam Artaxerxi regi, ut opus faceret intermitteri. 1. *Esd.* 4.